

11. 5. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zastoupení na základě plné moci

I když je subjekt vybaven způsobilostí podle § 8 občanského zákoníku vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti, tj. způsobilostí k právním úkonům, nemusí být ochoten této právní výbavy využívat a zákon ho k tomu samozřejmě nenutí. Pro tyto případy je zde stanoven institut zastoupení na základě plné moci, který umožňuje subjektu, aby se při právním úkonu, který nechce vykonat sám, dal zastoupit fyzickou nebo právnickou osobou.

I když je subjekt vybaven způsobilostí podle § 8 občanského zákoníku vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti, tj. způsobilostí k právním úkonům, nemusí být ochoten této právní výbavy využívat a zákon ho k tomu samozřejmě nenutí. Pro tyto případy je zde stanoven institut zastoupení na základě plné moci, který umožňuje subjektu, aby se při právním úkonu, který nechce vykonat sám, dal zastoupit fyzickou nebo právnickou osobou. Tento druh zastoupení se děje na základě plné moci, kterou zmocnitel udělí zmocněnci a uvede v něm rozsah zmocněncova oprávnění. Podle rozsahu zmocněncova oprávnění lze rozlišit speciální plnou moc, která je určena pouze k jednomu nebo několika úkonům a generální plnou moc, kterou zmocnitel uděluje zmocněnci ke všem úkonům, které by mohl zmocnitel vykonat sám. Plnou moc lze udělit fyzické osobě, ale i osobě právnické, přičemž v případě právnické osoby, vzniká právo jednat za zmocnitele statutárním orgánem nebo takové osobě, které statutární orgán udělí plnou moc. Zmocnitel má možnost udělit plnou moc i několika zmocněncům společně. V takové plné moci může určit, jak tito zmocněnci jednají, pokud v takto udělené plné moci není určen způsob jednání, musí všichni zmocněnci jednat společně.

Stejně jako u zastoupení zákonného také zastoupením na základě plné moci vznikají práva a povinnosti z právního úkonu přímo zastoupenému, jedná se tedy o tzv. zastoupení přímé. Písemnou formu musí mít plná moc v těch případech, pokud i právní úkon, ke kterému zmocňuje je nutno učinit písemnou formou a dále v případě, netýká-li se plná moc jen určitého právního úkonu. Pokud není z právního úkonu zřejmé, že konající jedná jménem jiné osoby, platí, že koná vlastní jménem.

Jak z výše uvedeného vyplývá, z jednání zmocněnce jménem zmocnitele v mezí oprávnění zastupovat vznikají práva a povinnosti přímo zmocniteli. Pokyny dané zmocněnci, které nevyplývají z plné moci, nemají vliv na právní účinky jednání, ledaže by byla známé osobám vůči kterým zmocněnec jednal. Zákodárce vychází při stanovení podmínek jednání jménem zmocnitele z těchto zásad: zmocněnec není oprávněn překročit svá oprávnění vyplývající z plné moci, výjimku tvoří schválení takového překročení v rozsahu oprávnění zmocnitelem, schválení překročení rozsahu oprávnění lze provést výslovně nebo i mlčky, tj. nekonáním (neoznámením bez zbytečného odkladu) poté, co se zmocnitel o překročení oprávnění dozvěděl bez souhlasu zmocnitele vůči osobě, s níž zmocněnec jednal. Překročením oprávnění jednat za zmocnitele nebo jednáním za jiného bez plné moci se zavazuje samotná jednájící osoba (samozřejmě nedošlo-li ke schválení takového úkonu bez zbytečného odkladu zmocnitelem).

Zmocněnec má právo nechat se při zastupování zmocnitele zastoupit jinou osobou a to ve dvou případech: pokud je to stanoveno v plné moci nebo je-li zmocněným právnická osoba. I z právních úkonů učiněných dalším zmocněncem je zavázán přímo zmocnitel.

Způsoby zániku plné moci jsou stanoveny v § 33b občanského zákoníku. Plná moc tedy zaniká

provedením úkonu, na který byla omezena, dále je-li odvolána zmocnitelem či vypovězena zmocněncem a samozřejmě smrtí zmocněnce. V případě smrti zmocnitele zaniká plná moc tehdy není-li v jejím obsahu stanoveno něco jiného. Pokud je zmocněncem nebo zmocnitelem právnická osoba, dochází k zániku plné moci jen tehdy, nepřecházejí-li její práva a závazky na jinou osobu. Plnou moc může zmocnitel odvolat kdykoli a v souladu s § 33b odst. 3 se tohoto práva nemůže platně vzdát. Odvolání plné moci je vůči zmocněnci účinné v okamžiku, kdy se o něm dozvěděl. Vůči třetím osobám se může odvolání plné moci zmocnitel dovolávat jen tehdy, pokud taková osoba o odvolání plné moci v době jednání se zmocněncem věděla.

V případě smrti zmocnitele nebo jestliže zmocněnec vypoví plnou moc, stanoví zákon zmocněnci povinnost, učinit ještě vše, co nesnese odkladu, aby zmocnitel nebo jeho právní nástupce neutrpěl újmu na svých právech, a to za situace, jestliže takové jednání neodporuje příkazům zmocnitele nebo jeho právního zástupce.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)